

VINCLÉS

1 Alba Donati connecta els suïcidis de Sylvia Plath i Amelia Rosselli a 'La llibreria del turó'

La deliciosa *La llibreria del turó* (Ed. 62, 2023) explica les coincidències entre els suïcidis de Sylvia Plath i la poeta italiana Amelia Rosselli, que va traduir Plath a l'italià.

ÀLEX
MILIAN

@alexmilianbeser

L'11 de febrer sempre és un dia de dol. Al número 23 de Fitzroy Road, a Londres, poc abans de l'alba de l'11 de febrer de 1963, la Sylvia Plath obre la finestra del dormitori dels nens, segeïlla les finestres de la cuina i fica el cap dins el forn. L'11 de febrer de 1996, a Roma, al carrer del Corallo, on viu des de fa vint anys, l'Amèlia Rosselli es llança pel balcó del cinquè pis. Totes dues feia temps que ho portaven al cap, hi rumiaven i ho havien escrit més d'una vegada”.

A *La llibreria del turó* (Edicions 62, 2023) la poeta italiana Alba Donati combina, amb humor, l'aventura real de la seua llibreria Sopra la Penna a Lucignana (Toscana, Itàlia, 180 habitants) i històries d'escriptors coneguts, amigues solidàries, mascotes properes i autores i novel·les universals que descansen als seus prestatges.

Aquesta connexió entre Plath i

Amelia Rosselli no és l'única que assenyala: “L'Amelia va traduir els poemes de la Sylvia Plath [a l'italià]. La Sylvia tenia trenta-un anys i l'Amelia Rosselli, seixanta-sis. La Virginia Woolf en tenia cinquanta-nou”.

Donati venia d'explicar, unes ratlles abans, que les últimes hores de Woolf les detalla Laurent Sagalovitsch a *El bastó de Virginia* (sense traducció catalana). En paraules de Donati: “El 28 de març de 1941, cap a l'hora de dinar, en Leonard [Woolf], caminant per la vora del riu Ouse, va veure el seu bastó. Ella (Virginia) jeia sota l'aigua, horitzontal; amb les butxaques plenes de còdols del riu. Abans, però, havia clavat el bastó a la riba. Dret. Jo no puc més, però vosaltres continueu. I nosaltres ho intentem”, afirma Donati.

Els últims dies de Sylvia Plath —sense detalls— els ha novel·lat la sueca Elin Culhed a *Eufòria*, novel·la editada fa uns mesos per Les Hores amb traducció de Meritxell Salvany. Va guanyar el 2021 l'August Prize de ficció que atorguen els editors suecs.

Plath

Rosselli

Alba
Donati

Les mestres de la novel·la gòtica, a 'L'abadia de Northanger' de Jane Austen

A *L'abadia de Northanger* de Jane Austen trobem una selecció de les primeres novel·les gòtiques de terror, moltes escrites per dones i cap traduïda al català.

Viena Edicions reedita *L'abadia de Northanger*, la primera novel·la de l'escriptora britànica Jane Austen (1775-1817) amb la traducció de Jordi Arbonés. Les dues protagonistes, Catherine Morland i Isabella Thorpe, són amants de la novel·la gòtica de terror. En una conversa entre les dues veurem com apareixen set títols, que alguns autors han anomenat "els set millors llibres de terror" segons Austen. Entre claudàtors hem afegit el nom de les autores i els autors. Les dues primeres novel·les que esmenta Isabella són de la pionera d'aquest gènere de terror, Ann Radcliffe.

"Quan hagis acabat l'*Udolpho*, llegirem ple-

Ann Radcliffe

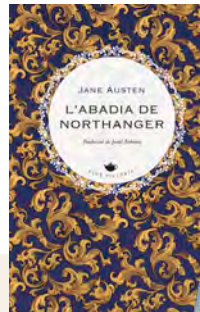
gades *L'italià* i ja he preparat una llista de deu o dotze títols més de la mateixa mena per a tu.

—Ho dius de debò? Que contenta que estic! Quins són?

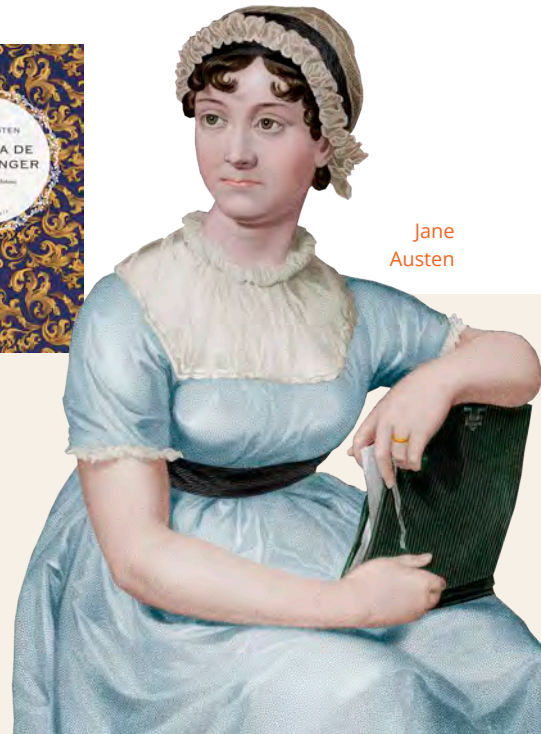
—Te'n llegiré directament els títols; aquí els tinc, a la meua llibreta: *El castell de Wolfenbach* [Eliza Parsons], *Clermont* [Regina Maria Roche], *L'advertiment misteriós* [Eliza Parsons], *El nigromant del Bosc Negre* [Karl Friedrich Kahlert, 1765-1813], *La campana de mitjanit* [Francis Lathom,

1774-1832], *L'orfe del Rhin* [Eleanor Sleath] i *Misteris horripilants* [Carl Grosse traduït per Peter Will]. Amb aquests en tindràs per a una bona temporada'.

Una bona llista per a una col·lecció de novel·la gòtica en català, perquè

no n'hi ha cap títol traduït fins ara. Ni cap de l'Ann Radcliffe, que va influir sobre autors tan importants com Walter Scott, Edgar Allan Poe o Charles Dickens. I sobre Mary Wollstonecraft, filòsofa i mare de Mary Shelley.

Jane Austen

Li Bai, el gran poeta de la "Petita festa", i altres autors xinesos embriacs

Les arts xineses de l'ebrietat de Manel Ollé (ViBop Edicions) fa un recorregut sorprenent sobre els poetes xinesos que ja cantaven al vi i a l'ebrietat fa més de mil anys.

A *Les arts xineses de l'ebrietat* (de la delicada editorial ViBop), Manel Ollé fa un recorregut per la poesia xinesa que bevia alcohol, sobretot vi, i en feia poesia, fa més de mil anys. Fa noves traduccions d'autors desconeguts, però descobreix més coses sobre alguns poetes que hem sentit en català gràcies a músics i poetes. Sobretot l'autor de la "Petita festa" que va traduir Marià Manent i va musicar Toti Soler: "El panteó dels poetes xinesos embriacs, el presideix sense dubte Li Bai". A més de "Petita festa" ("Prenc un flascó de vi / i entre les flors bevia, / Som tres: la lluna i jo / i l'ombra que em seguia..."), de Li Bai, Josep Carner va traduir "La vida i el vi" ("Sé que és un somni la vida entera. / Tràfec, penses, fugiu d'ací. / Embriagar-se: la gran carrera. / Jeure tot el dia sota l'ombria") i la compara amb la versió anglesa a partir de la qual Carner va traduir.

Manel Ollé